

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

12-ik szám.

Csütörtök, június 5.

Előfizetési ár szétküldéssel:	
MELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy óra 1 korona	Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 3 "	Negyedévre 4 K 50 f.
Félévre 6 "	Félévre 9 K — f.

Felelős szerkesztő:
NOSZLOPY TIVADAR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

A parlamenti kardaffér.

A katonának a fegyverhasználat: joga és kötelessége, ha tettelesen bántalmazták vagy folytatólagosan súlyosan sértegetik, még pedig személyében.

Tette-e ezt Héderváry képviselő külön épen egy tiszttel, épen ennek a személyével? S ha nem, ha Hédervárynak az elnökség tomboló hatalmaskodásán való felháborodását a tiszteknek magukra kellett venniük: akkor miért csak egy vette magára? A másik két tisztnek, aki ott volt, miért nem kellett magára vennie? Ez a két katona miért nem érezte a fegyverhasználat jogát és kötelességét? S miért nem tartotta kötelességének az egész órség fegyverhez nyulni, ha csakugyan inzultus érte egy tisztjét?

Ezek a kérdések állnak nemcsak a minden önértékben és biztosságában megrendült közönség, de a hatóság előtt is, mely előtt a fegyverét használt tiszt urnak majd felelnie kell. S Tisza István szándékosan téved, mikor azt mondja, hogy ez a hatóság csakis a tiszt urnak katonai hatósága.

Szándékosan téved, mert ő csináltatta a parlamenti órségről szóló törvényt és szabályzatot, s ő iratta bele, tehát tudnia kell, a szervezeti szabályzatba azt a 3. szakaszt, mely szerint az elnök a parlamenti ór megbízatását bármikor indokolás nélkül visszavonhatja. Ha ezt megteheti, s ha az órség felett rendelkezési joga van, akkor ő az a hatóság, vagy legalább is ő is, mely alá a parlamenti ór fegyverhasználati eseteinek elbírálása tartozik. Az elnök a bírāja annak, hogy a parlamenti ór hogyan és mint használja fegyverét, s az ezért járó felelősség, az ezért járó történelmi felelősség elől az elnök ur nem vonulhat a katonai hatóság mögél!

Persze: ez az odavonulás csak következetesség a hipokrita rendszerben, mely a parlamenti órségnek épen azért adott katonai szervezetet, hogy a saját brutalitásait a katonánál kötelees hatalmaskodás mögül tomboltathassa. Ez a kegyetlen örület, mely most egyenesen testi megfélemlítéssel akarja tovább igazában tartani az országot, a gyűlöletnek, melyet maga ellen bőszi, épen a mindnyájunk megvédésére fenntartott hadi erőt lök oda maga helyett!

Mi az, amit tegnap Tisza István csinált? Kardaffér; a kardaffért tette intézményé a prlmentarizmusban, a kardaffért, aminek fogalmát kezdtük már elfelejteni, aminek fogalma a legnagyobb veszedelem volt, mely e monarkia biztosságát, a katonaság, s a társadalom haragos ellentéte révén fenyegethette, aminek végre-valehára való megszűnéséhez két nemzedék minden bölcsesége, türelme és gyengédsége kellett, úgy polgári, mint katonai részről!

Mit érezzen az a polgárság, melynek fölébe a saját katonáit teszik oda porkolábnak, mit érezzen az a katonaság, melyre ilyen szerepet szorítanak rá?

S ez a rendszer hivalkodik azzal, hogy, mint Khuen kérkedve kisütötte: a monarkia nehéz helyzetében erő ad a hadseregnek?

A desperádóságból, melylyel a katonaságot teszik meg a bunkónak, melylyel az ország szabadságát, s az emberek méltóságát leütik, épen és csakis a házelnökség által hivatalból rendezett parlamenti kardaffér hiányzott. Most már ez is megvan s betelt vele úgy az erőszaknak, mint az örületnek mértéke.

Akit az isten el akar veszíteni, elébb eszt veszi. Ezt mondjuk a tegnapi eseményekre, gondolva egyebek közt a gyönyörű gratulations courra, melylyel munkapárti képviselő urak: törvényhozók és polgári férfiak a fegyverét használt kapitány előtt elvonultak.

Az ellenzék manifesztuma.

A szövetséget ellenzék nevében Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke a képviselőház tegnapi megnyitása előtt a következő manifesztumot olvasta fel:

A magyar nemzethez!

Alkotmányunk súlyos válságba jutott, nemzeti becsületünket megaláztatás érte. Közbecsülésre méltatlanok kezébe kerül a képviselőháznak és a király nevében gyakorolt végrehajtó kormányhatalomnak a vezetése. A fegyver erejére támaszkodó alkotmánytiprók a nép képviselőit kizárják a képviselőházból, szólásszabadságuknak elkobzásával megfosztják, személyes szabadságuknak veszélyeztetésével megakadályozzák a haza és az alkotmány védelmében békés tanácskozások útján javorandó kötelességük teljesítésében. E vészterhes időkben a magyar nemzethez fordulunk. Sorakozásra hívjuk az alkotmánytisztelő hazafiakat, cselekvésre serkentjük a hazaszeretőket. Vajudó korszelemünk a jogegyenlőségre törekvő szabad embernek jellegét tüzi új századunk homlokára. A leltűnt időknek rend és osztályuralmi kiváltságai hamis hálvényoknak bizonyultak. Nemesjeveleket ezentúl csak a munka várthat, tisztelgetre csak a közbecsülés kötejez. tekintélyt csak az alkotmányosan megalkotott törvényeknek becsületes megtartása biztosít.

Magyar hazánkról 1910 óta gyászlapokat jegyez a történetíró. A kormányhatajóm gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, az udvar kegyencének kezébe került. — Hívatása szembeszökő. Pártja nincs. Az ellenzék képviselői megvásárlásának az ország színe előtt jeleplezett kísérlete miatt elrendelt képviselőházi vizsgálóbizottsági irata ma is elintézetlenül őrzik akkori emlékezetét. A pénzen, javakon, címeknek és rangoknak árusításával mindenre kapható többségnek toborzására ígérkezik a legalkalmasabbnak. Az általános és egyenlő szavazati jognak törvénybe iktatását és a békés munkának jellegét irta zászlajára. Megtagadta mind a kettőt. A vá-

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszere-s boltban 32 filléért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotrészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószeretű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az ideitermésű savanyu borral vegyítve kellemes ital. „BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Miklós-utca 29

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jökarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

lasztási hadjárat megindult. Az általános szavazatjog programjának miniszterelnöke szövetségeket keres az általános szavazatjognak a nyílt ellenségeiben, a hatajomból kizárólag. Megtalálják egymást. Nem is a saját zsebükből, melyet megkimélték, sőt megtömték, hanem az állam pénzből, melyet súlyos közadónak kivételével kell pótolni, vesztegettek.

A törvényhozás többsége szállítja a végrehajtó hatalomnak a nemzet erejét meghaladó utoncijét. Zömökölést elviselehetetlenül súlyos terheléssel és segédkezettel nyújt a nemzeti követeléseknek teljesítésére, a magyar államnyelvnek megajánlására. Viszontszolgáltatja a végrehajtó hatalom fejjánlaja a fegyveres erőt, a nép jogait védő képviselők meggyalázására, a törvényhozás permeiből való kihurcolására és segédkezettel nyújt az általános, egyenlő és titkos választójog kijátszására. Beöthy Pál alelnök a házszabályok megszegésével az elnöki székbe csempeszi a pártvezért, aki most már rohammal indul nagy útjára. Néhány nap múlva leveti a pártatlanság színlelésének neki terhes árját.

Még ürügyre sem várva, 1912 június 4-én te. vszerüleg felidézett zajban első, második és harmadik olvasásban, általánosságban és részleteiben elfogadottnak jelenti ki a nemzet veradójáról rendelkező javaslatot. Verláztó vakmerőséggel kimond egy soha meg nem hozott, a házszabályok tiltó rendelkezéseit okából meg sem hozhatott képviselőházi határozatot. A merényletre föllázadó ellenzéki képviselőket meghallgatásuk nélkül kizáratásra ítélteti. A törvényhozás nemzeti fejségjogának a szentélyébe rendörközegeivel betör a végrehajtó hatalom, s a készülődő okirathamisítás fedezésére kihurcolja a népképviselőket. Mozgósítják a miniszterelnök által rendelkezésre bocsátott fegyveres erő minden tényezőjét. A közös hadsereg, honvédség, csendőrség, rendőrség szállja meg a fővárost és ostromállapotba helyezi a képviselőházat.

A merénylet fertőjébe merült bünszövegség elérkezett a bünhódésnek előtornácába. A panama miniszterelnöke, bírái, s a közvélemény ítélőszéke elé került.

A törvényhozási és kormányzati közéletnek

érintetlen tisztasága szempontjából közömbös, hogy hűten kezelésnek vagy lopásnak minősítse a büntető törvény Lukács Lászlónak és társainak bűnét. Így is, úgy is a közérkölcsekre ütökzik, hogy a végrehajtó hatalom éjén a megbélyegzett képviselhesse a magyar királyi. Bűnös visszaéléseinek ragadós példája már is rotnadást erjesztett a közszolgálatban. A bizonyítékok súlyos ajatt jobb meggyőződésre jutott Erősség igazságot kereső és erkölcsöt védő feladatának magasztalán nemes példáját adja a magyar bíró függetlenségének és pártatlanságának. Megdöbbenve a nemzetre nehezédő kormányzatnak végzetes következményeitől, Déry Zoltánt fejmentti, megilapítja és kihirdeti. — hogy amit Lukács László, a magyar miniszterelnök követetett, az erkölcstelen csejéketet volt. A vezér ejukott. A nemzet közvéleménye meghozza majd ítéletét azok fölött is, akik az erkölcseleenséget vezérüknek ejmerték és visszaéléseik gyümölcseiben osztozkodtak.

Aggasztó jelenségek egész sorozata a hadsereg utalja figyelmünket. A napirenden levő kénekedések ijesztő mérvet öltének. Tények bizonyítják, hogy a nemzet vagyoni áldozatkészsége a hadseregnel kettőzött kötelező gondosságnak hiányából meg nem engedhető úzérkedésre lett fejnasznájva.

A miutnak példán okujva, bizva hisszük, hogy a vidég népeinek tisztetével kényeztet király az eddig előtte ejrejtett tönkek ismétetével nem tűri tovább, hogy nevében a bün kormányozzon. Egy megöjegygett miniszterelnök, s a hozzá méjtó nézejnök vezetése alatt, akiket egy többség a meggyőződés lehetősége nélkül támogat, nem lehetünk részesei a törvényhozás méjtősége lejázásának. Ott, ahol a szózásszabadság és a mentelmi jog uralma lejett az eljenzéki képviselőkre ólálkodó törtejenül szervezett prídekhad a dölyfös ellenfél parancsszavát jesi, ott nem egy szabad nemzetnek gyűjéstermében, hanem a felbérejték csendő.laktanyájában kellene tanácskoznunk. A törvénytejenül megajkotott házszabályoknak teremőrségi fedezet alatt vajó alkalmazása házsnos jeket a bünös üzelmekért vajó felelősségre vonásnak megakadályozására, de mi, a nép képviselői nem válalkozhatunk rá, hogy békés

tanácskozások útján jett elismerésükkel végrehajtásukban magunk segédkezzünk.

Egy jobb jövendőnek reménységével a magyar nemzethez fordulunk. Hallgassa meg tiltakozó szavunkat s sorakozzék veszélyeztetett egész jövendőjének megmentésére a nemzeti becsület védőinek zászlói alá.

1. A nemzet jöjirnevének s a királyság tekintélyének érdekében tiltakozunk a Lukács László miniszterelnöknek és gróf Tisza Istvánnak vezetése alatt folytatandó képviselőházi ülések megtartása ellen.

2. Tiltakozunk a szózásszabadságnak és a mentelmi jognak elközbása és a törvénytejenül kizárt képviselők távolléte okából csonkvá tett Házban 1912 június 4. óta házszabálysértésekkel ervenytelenül megszavazott törvények és házszabályok ellen.

3. Tiltakozunk a fegyveres erőnek a népképviselői és a polgárság ellen vajó felhasználása és ez által a hadsereg intézménye ellen szított izgatásnak további táplálása ellen.

4. Tiltakozunk az általános, egyenlő és titkos választójognak ejikkasztása és az önkormányzat jogainak minden eszbitása ellen.

5. Becsületes kormányzatot, tisztetéreméjtő pártatlan nézejnököt, szózásszabadságot, általános, egyenlő, titkos választójogot és mentelmi jogot követelünk.

Ítéljen és cselekedjen a nemzet!

Isten áldja, isten oltalmazza a hazát!

Kejt Budapesten, 1913. június 4-én.

Aláírva a szövetkezett eljenzéki pártok összes tagjai által.

Modern és a legjebb
VILLAMOS
berendezések
rendelje meg
Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

A zöld harisnyák.

Valaki a társaságban megjegygette:

— Nem egyszer észrevettem, hogy egyes gyermekkor emlékeink élénkebben és mélyebben köhatnak életünkre, mint más események, amelyek taján csak tegnap törtentek.

S ekkor öreg barátunk, Boulard, kit hatvan esztendeje dacára valamennyien oly frissenck és élénk szelleműnek ismertünk, moslyogva közbeszólt:

— Mi sem lehet igazabb! Ifjúkoromban nem egy benyomás rabja voltam s különösen egy emlék él lelkemben, amelynek árnyéka ugyszólván fiatalságom kezdetére vezet vissza s amely egy különös, tujinomodott érzékenységet teremtett lelkemben, mitől soha sem tudtam teljesen szabadulni.

Kis szerelmi történetről van pusztán szó, s becsánatukat kérem, hogy felidézem emlékéit, de egy öreg embernek jól esik pillanatig egy rég elhalt, az ifjuság lehelletét felébresztő mozzanatot megragadni. Husz éves lehettem akkoriban. Bizonyos, hogy nem voltam nagykoru, mert megiehetős pénzzsűkben voltam és kis örökségemet gyámom, a kitűnő Boulard Octave őrzte. E nevet őnök persze nem ismerik, de akkoriban Párisban eléggé ősmert volt, mékt a nagy színházi ítványosságokat nagyobbára ő írta. En a jogot végeztem és igen szerényen éldögéltem a sovány havi járadékából, amelyet nagybátyamtól kaptam. Ő ugyanis jól ismerte Páris kisértő erejét egy ilyen fiatal suhanéka

és éppen e szempontból ugyancsak elzártá tőrcájt előlem.

Am azért nagyon szeretett s ezt nem egyszer azzal is hebizonyítá, hogy magával vitt ebédelni a kabarékba, vagy olykor a külsőszák mögé is, a színházakba, ahol tündér létványos színjátékokat játszottak.

Egy este így vitt el a Porte Saint Mar-tamba, ahol az igazgatóval valami megbeszélés akadt. En, természetesen, imádtam e kis kirándulásokat. A külsőszák világában engem, mint az ő öcsését, nem tekintettek betolakodónak és szívesen fogadtak. Ez este, az igazgatóhoz menél, az öltözök előtt hajadtunk el s egyiknek ajtaja félig nyitva volt. Nagybátyém bedugta fejét s a következő párbeszéd folyt le:

— Jó estét, kcsikém!

— Ó, Boulard ur, milyen kedves öntől, hogy felkeresett.

— Nem hozzád jöttem, kis Lauretteem! Az igazgató vár. De miután te, látom, már felöltöztél s csak félóra múlva van dolgod a szmpadon, rád bízom az öcsém, míg az igazgatóval végeztem. Vigyázz reé és ne élj vissza ártatlanságával.

S egyben betaszított az ajtón s továsietett. En óriási zavarban álltam ott s elvakultan hunyorgattam szemem a nagy világosságban. Az öltözöaszatj irányából egy friss, csendő hang kacagott felém:

— Jöjjen be... és álljen je, ahol tud!

A kis szoba tömve volt seleges ruhákkal, csipkék illatos fellegetével s csak egyetlen üres székre akadtam, amelyet bátran odahuztam La-

urette kisasszony mellé. A tükörből láthattam édes kis arcát. Így csevegtünk.

— Imádom a bécáját! — kezdé ő. — Aranyos ember! Ugy-e megbocsát, ha bevégzem arcom kifestését?

Már nem emlékszem részletekben, hogy mi-lyen csevegtünk, de bizonyos, hogy elmondá, hogy a színháznál havonta nyolcvan frankot keres, hogy van egy barátja, akitől három-ezer frankot kap ugyancsak havonta, hogy e barátja sohasem jön ide a színházba s hogy ha viszont akarom látni, jöjjen ej másnap az öltözőjébe.

Gyönyörű szenvedély volt, uraim... Laurette volt első hódításcim, őrvjngtem utána s ő is kedvére valónak talált. Am szerelmünk sok akadályba ütökzött. Nem jéthattam másutt, mint öltözőjében. Lakásán nem fogadhatott, mert barátja nagyon féltékeny volt, én pedig nem hívhattam szegényes kis deákszobámba. Minden este félkijenc órakor bekopogtattam öltözőjébe. Ő ilyenkor már befejezte öltözöködését s egy óra múltán távoztam, mikor jelenése kezdődött. S bár jelmeze nem hatott zavarólag, valami túlságos kényelemmel nem dicsekedhettünk.

Két hónapig tartott szerelmünk s ez idő alatt sohasem láttam Laurettet zöld harisnyái nélkül. Imádtam... imádtam, mert szép volt, elragadó és kecses s jó szívvvel, önzetenül adoményozta csókjait a szegény deáknak. Nem kívántt egyebet a jelenétemmel s ő ősmerteté meg veim a szerelmet, a kacagó, fiatal, tüzes,

Új veszedelem.

Ütközet bolgárok és szerbek között

Még mindig bíznak a békében. A szerbek azt akarják, hogy a szövetséges államok tartásának közös konferenciát Pétervárott s a tenniforgó vitás kérdésekben döntsön a pétervári nagykövetek tanácsa, amelyben részt vennének a szövetséges Balkán-államok képviselői is. — Bulgária azonban ragaszkodik a szerb szerződéshez és elutasította Pasics javaslatát azaz a megokolással, hogy előbb a szövetségesek intím megbeszélést folytassanak. Ez valószínűleg Szalonikiben a jövő héten fog megtörténni, mint oly városban, amely tulajdonképpen mind a négy szövetséges államnak jutott zsákmányul.

Ezzel egyidejűleg azt jelentik Szófiából, hogy Gesov benyújtotta a királynak lemondását. Ebből diplomáciai körökben azt következtetik, hogy a békés megoldásnak leküzdhetetlen akadályai vannak.

Ferdinánd király és Sükri basa.

Szófiából jelentik: A király Sükri basát Vrana kastélyban fogadta és vele a kastély parkjában hosszabb sétát tett.

Bolgárok és szerbek.

Párisból jelentik: A «Matin» szófiai tudósítója egy miniszterrel beszélt a kormányváltásról. Az új miniszter többek között így nyilatkozott:

— A Gesov-kabinet a békeszerződés aláírásával teljesítette feladatát és most új helyzet állott elő, amely új embereket kívén. Gesov feltehetően lemond, mert kikerülhetlen a fegyveres konfliktus Szerbiával és ő, mint a Balkán-szövetség megteremtője, nem akarja az első lépést megtenni ennek a szövetségnek a megsemmisítésére. De más oka is van, amiért lemond. Ezzel a cselekedetével tisztakozni akar

akadályokba ütköző és mégis diadalmas — a zöld harisnyás szerejmet!

S ez olyan furcsa volt!.. mindig zöld harisnyák!.. Oly vidékek voltak, oly csillogó-smaragd-zöld színűk a legrajongóbb pillanatokban oly csodás, sugaras fényt vetettek szememre, hogy a szerelmet teljesen egybeolvastottam e zöld harisnyákkal s e két fogalmat többé elválasztani se tudtam.

S elhiszik-e uraim, hogy további életemben is, mindig egybefűzve maradt e két fogalom?

Következő kedvesemtől azt követeltem, — hogy mindig selyemharisnyájában maradjon. Fehér, pókhálóvékony harisnyát visejt.. szerethetem-é? S szerethetem-é a következőt fekete selyem harisnyáiban? Szerelmi életem mintha megmérgezték volna! S ne gondolják, hogy valami szegénytelen mániáról volt szó, hiszen akkor el sem beszéltem volna! Nem! Csupán első, igaz nagy szerelmem egy kis részletének emléke vésődött szívembe, oly élesen, hogy ha e részletet többé fel nem lejttem, szerelmem tüze is elhalt. Érzékeny, szentimentális bolond voltam!..

Válaki közbevágott:

— De kedves Boulardom, a divat egyre változik s fejed kell vigágotanom, hogy ma igen sok nő visel zöld harisnyát. Magam is ösmerek egy feltűnőt, ha akarja, önmek is bemutatnom!..

Ami Boulard méjabus mosolyjával felel:

— Fájdalom, ez a divat későn érkezett!.. S nekünk is láthatják, hogy milyen kevés szerencsém volt életemben!

Perre Valdagne.

az orosz birodalom magatartása ellen. A Balkán-szövetség szerződésében ki van mondva, hogy elleni esetén a cár lesz a döntőbíró és egy függelék, amelyet eddig meg nem hoztak nyilvánosságra, úgy rendelkezik, hogy a szövetség az orosz birodalom védelme alatt áll. Most Bulgária szabadulni akar az orosz cár bíróságtól és az orosz birodalom protektorátustól. Gesov tehát lemond, mert így nem társadhatnak nehézségek.

Harc Istipnél.

Belgrádból jelentik: Híreles hír szerint Istip környékén veres ütközet volt szerb és bolgár csapatok között. A bolgárok megtámadták a szerbeket, akik nagy veszteségek árán visszavonulni voltak kénytelenek, sőt Istip várát is kiürítették, amelyet most bolgárok foglaltak el.

A ref. elemi iskolák évvizsgálói.

Junius 16-tól 25-ig.

Debreczen, június 5.

(Saját tudósítónkból.) A debreczeni ref. elemi fiu- és leányiskolájának az 1912-13. tanévet berekesztő évvizsgálói helye, ideje és sorrendje a következő:

A hálaadó istentiszteletet június 16-án fogadják megtartani a helybeli ref. templomokban.

A Nagytemplomban a vizsgát vezető jelkés: Bajtházár Dezső dr. és Jénosi Zoltán. Junius 16-tól június hó 24-ig délelőtt és délután vizsgáznak a Mester-utcai és Egyháztéri leányiskolák, Eötvös-utcai leány- és fiúiskola, Rákóczi-utcai leányiskola és az Egyháztéri fiúiskola V-VI. osztálya.

A Kistemplomban a vizsgát vezető jelkés Dicsőfi József és Szele György. Junius hó 16-tól június 25-ig délelőtt és délután vizsgáznak a Csapó-utcai leányiskolák, az Egyháztéri fiúiskolák, a Csapó-utcai leány- és fiúiskolák, a Jókai-utcai fiúiskolák, továbbá a Miklós-utcai leányiskolák és a Mester-utcai leányiskola V-VI. osztálya.

A Kossuth-utcai templomban a vizsgát vezető jelkés Uray Sándor. Junius hó 16-tól június 24-ig délelőtt és délután vizsgáznak a Paacsirta-utcai fiúiskolák, Csonka-utcai leány- és fiúiskolák és a Kossuth-utcai leányiskolák.

Az Ispotály-templomban a vizsgát vezető jelkés Könyves Tóth Kálmán. Junius 16-tól június 25-ig délelőtt és délután vizsgáznak a Ispotályi leány- és fiúiskolák, Vigkedvű Mihály-utcai fiu- és leányiskolák és a Tekély-utcai fiúiskola.

A homokkerti iskolai termeiben a vizsgát vezető jelkés Könyves Tóth Kálmán. Junius 20-tól 23-ig vizsgáznak a citáni fiu- és leányiskolák.

A vizsgák kezdete délelőtt 9 és délután 4 órakor.

A kimutatások kiadása alkalmával Szele Gy. iskolaszéki elnök a következő jegyzetet adta ki. Az évvizsgáló- és hálaadó istentiszteletet jun. 16-án apján reggel 8 órakor a négy templomban fog megtartani. Ez ünnepélyes alkalomra mindenik osztály abba a templomba megy, ahol a vizsgálója lesz. Ez alól csak a Vigkedvű Mihály-utcai I-IV. leányosztály képez kivételt, amennyiben ezek, tekintettel az Ispotály-templom kisebb voltára, a Kistemplomba mennek hálaadásra.

A református iparos tanuló vizsgái június 9-től június 15-ig saját termeikben és vallás óráikon tartatnak meg.

A közviszgasz osztályozás mellőzendő s a jelentések az általános tapasztalatokat, mint a tananyag elvégzése, tudása, értelmesség, fegyelm s a netalán intézkedéseket igénylő megjegyzéseket, javaslatokat foglalják magukban.

Egy-egy tanító vezetése alatt levő osztály vagy osztályok vizsgálója két óránál tovább nem tarthat. E két órai idő úgy osztandó be, hogy első felében a végzett tananyagból kérdezzenek meg a növendékek, másik felét pedig a vallásos és hazafias énekekből, népdalokból és szavajatokból összeállított ünnepély töltsse be.

Mely vizsgálatokon leendő megjelenésre és a hálaadó istentiszteleten való részvételre az érdekejt szülők és tanügybarátok meghívotnak.

Kejt a debreczeni református iskolaszék 1913. május 27-én tartott gyűléséből.

Irmay igazgató és a szintársulat.

A segély kiutalásáról a bizalmi férfiakat értesíti a város.

Részletesen foglalkoztunk már azzal a beadvánnyal, melyet, mint a Nyíregyháza működő debreczeni szintársulat megbízottai Kemény Lajos h. igazgató, Kassay Károly főrendező és Fajussy István intéztek Debreczen város tanácsához, amelyben kérik, hogy a közgyűlés által a szintársulat részére megszavazott 14 ezer korona ne Irmay Béla igazgató kezéhez, — mint akiben a társulat bizalma megrendült, — hanem az ő kezükhöz utajassék ki.

Azóta egy újabb beadvány is érkezett a tanácshoz, amelyben a három megbízott már azt jelenti, hogy az Irmay igazgató és a társulat között fölmerült nézeteltérések eloszlatva jettek s így ama beadványukat kérik meg nem történnék tekinteni.

A tanács mai ülésén foglalkozott az Irmay ejleni beadvánnyal s annak előrebocsátásával, hogy az ésszekötötés Debreczen szab. kir. város és a szintársulat között folyó évi május hó 15. napján megszünt, kijelenti, hogy azzal érdeklőben nem is foglalkoznak, mert az az kérdés a szintársulat magán-, belső ügye. A segélyt megszavazó határozatban ugyanis tudomásul vétetett, hogy a szintársulat Irmay Béla bízta meg az igazgatói teendők ellátásával, ugyanakkor kimondván azt is, hogy a pénz, ha e határozat jóváhagyást nyer, Irmay Béla, vagy a társulat más megbízottja kezéhez fog kiutajtatni. Teljesen a társulat bejso ügye tehát, hogy kit s meddig bíz meg az igazgatói teendők ellátásával s ebből kofolyólag a pénz felvételével.

Értesíti azonban tanács a szintársulatot, hogy miniszteri jóváhagyás esetén, a jelzett összegnek az igazgató kezéhez leendő kiutalásáról a megnevezett három bizalmiférfit értesíteni fogja és hogy a kifizetés csak a kiutaló végzés jogerőre emelkedése után fog megtörténni.

Kifejezésre juttatja a város tanácsa ez alkalommal azt is, hogy a fent jelzett segélyösszeg megszavazása iránt abban a fejtetésben tett a közgyűlés előterjesztést, hogy a társulat a nyíregyházi dény alatt harmonikus egyetértésben fog vállalt kötelességének megjelni.

Ezekről fogja Kassay Lajos h. igazgató ut-
tesíteni Debreczre város tanácsa a Nyiregy-
házán működő szintársulatot.

Hogy azonban ez a harmonikus egyetértés
meddig marad meg, az tisztára Irmai Bétébol
ha egy olyan igazságos, jólelkű igazgatója len-
függ; mert a társulat maga is azt szeretné,
ne, nuntha amilyen Zilahy Gyula volt.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen, június 5.

Debreczen város közigazgatási bizottsága
ma délután Domahidy Elemér főispán elnöke-
te tartotta havi rendes közgyűlését. Jelen
váltak: Kovács József polgármester, Szabó Ká-
mán tb. főjegyző, Vargha Elemér dr. tanácsnok,
Magoss György dr. főügyész, Borsos József h.
főmérnök, Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos,
Ronsik Lajos árvászéki elnök, Ternovszky Ala-
jos kir. pénzügyigazgató, Csánky Viktor kir-
tan., tanfelügyelő, Reitz János törvényhatósági
m. kir. főállatorvos, Surgóth Jenő gazdasági
felügyelő, továbbá Bacsó Dezső dr., Tóth Ist-
ván, Tüdös János dr., Magoss Kálmán dr. kir-
ügyész.

Polgármesteri jelentés

A polgármester jelentése szerint az elmúlt
május hónapban a rendőrség letartóztatott: —
szándékos emberölésért 1, rablásért 1, lopás-
ért 4, csalásért 1, pénzhamisításért 1, testser-
tésért 1, rendőri kihágásért 255 egyént. Be-
szállásoltatott 3 főbűnök, 4 törzsiszt, 17 főtiszt,
utcaállítatott 28 hegybél, 35 degen egyén. Be-
fizettetett állami adó fejében 272.624 kor. 63
fillér, közszéki pótdobban 96.060 korona 53 fill-
ér.

Tanügy.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a
vallás- és közoktatásügyi miniszter a felső ke-
reskedelmi és polgári fuiskolákat fenntartó
Debreczeni Kereskedő Társulatot fenntartási
szükségleteinek részben fedezéséhez 16.000 K.
államsegélyt utalt ki. A debreczeni közszéki
iparos tanácskozási rajzban kiváló előmenetelt
tanúsító két tanulójának jutalmazására 100 kor-
onát engedélyezett és folyósított.

A debreczeni ref. tanítóképző intézet fo-
lyó tanévi tanképesítő vizsgálatára Antal Géza
dr. országgyűlési képviselő küldetett, a római-
katolikus tanítóképző intézethez pedig hasonló
minőségben Hanauer Arpád István apát. A kir-
tanfelügyelő maga a ref. tanítóképző viz-
sgálatokon vesz részt.

Az országos tanítói érvaházban a lefolyt
hóban 236 növendék volt elhelyezve, a kik-
nek egészségi állapota egész jó volt.

Közegészségügy.

A közegészségügyi viszonyok javujást mu-
tattak. Az összes halálesetek száma 210, ezek
közül 27 ragályos hajájeset volt. Kanyaró 248
esetben fordult elő. Az összes ragályos esetek
száma 371 volt. A születések száma: 155 fiú,
122 nő; a halálozások száma: 102 férfi, 108
nő. Törvénytelen születések száma 237. Arány-
szám 34.99. Szaporodás 67, arányszám 8.47.
Házasságra lépett 76 pár. A kórházi betegek
száma: 130 férfi, 160 nő, összesen 290.

Allatgyógyászat.

A törvényhatósági m. kir. főállatorvos je-
lentéséből a bizottság arról értesült, hogy a
nagymerékben fellendült heti sertésvásártéri for-
galom zavartalan lebonyolítását az a körül-
galmi akadályozza, hogy azokon a napokon az
állomány megfelelő számú sertés szállító ko-
csik nem állanak a felek rendelkezésére.

Fejkeri a bizottság a magy. kir. államvas
utak debreczeni üzletvezetőségét, hogy hasson
oda, illetve rendezze el, hogy a debreczeni
heti sertésvásár napjaira minden hétfőn, a
szállító közönségnek Debreczen állomáson is
20 sertésszállító kocsi álljon rendelkezésére.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint az
elmúlt hónap befizettetett egyenes adó czimén
311:015 kor. 30 fillér, fogyasztási adóban be-
fizettek 27.083 kor. 33 fillért.

Életveszélyes fenyegetés elől a halálba.

Revolver, szerelem és zsirosszóda.

(Saját tudóstónk telefon-jelentése.)

Hajduböszörmény, jun. 5.

Tragikus eset történt itt igazgatóban a ke-
délyeket. Egy fiatal, még 23 éves asszony a
főfőtti bánatában, hogy férjétől, akit szeretett,
el kell válnia és hogy az emiatt lelövélssel
fenyegette meg, marólugot ivott s most a
halálját vívódik. Az esetről a «Debreczen» tu-
dósítoja a következőket jelenti:

Hegedüs Mária 23 éves leány már mint-
egy 2 hónap óta közös háztartásban élt Róna
18 éves földműveléssel. Szerették egymást s az
volt a tervük, hogy ha a fiatalember meg-
kapja a gyámhatóság bejegyezését, ház-
ságra lépnek egymással.

A leány szülei azonban nem a legjobb
szemmel nézték ezt a szerelmet s minden tö-
lük telhető megtek arra nézve, hogy ezt a
házasságot lehetetlenné tegyék. Végre is siker-
ült annyira vinnének a dolgot, hogy a
fiatajokat elválasztották egymástól.

A közeli napok egyikén a férfi hazament
lakására vacsorájni. Az asszonynak azonban
feljött, hogy a férje meljényének felső zse-
bében egy forgópisztoly van. Mikor erre vo-
natkozóan kérdést intézett urához, az kivette a
revolvért és rászegelte feleségére, aki még-
ijedt és kiszaladt a szobából.

Mikor újból találkoztak egymással, a férfi
odaszójt feleségéhez:

— Hiába akadályoztál meg a múltkor, mert
közvetesen mégis így kell ennek lenni!

Hegedüs Mária előjött a kijelentés fölött
nagyon eszmorodott s miután nem akart fér-
jétől sem elvájni, sem pedig annak keze ál-
tal kimújni, ékeseredésében zsiros szóda olda-
tot ivott, amely súlyos bejső sérüléseket ej-
tett rajta. Beszállítóhék a bösörményi köz-
kórházba, ahol most hajdökjék.

**Miért olvas reggeli lapot,
amikor a „Debreczen“ tizen-
két órával előbb számol be
minden eseményről.**

Város.

Utcai burkolások programja.

A városi tanács mai ülésén elfogadta a
mérnök-hivatal által beterjesztett, a folyó évre
szóló burkolási programot. E szerint a kö-
vezetvám-ajap terhére 119.818 korona 34 fill-
ér költség erejéig a következő munkálatok té-
tetnek, illetve azok egyrésze már be is fe-
jeztetett:

1. A Deák Ferenc-, Hunyadi- és Piacz
utak torkolatánál tarna próbá burkolások —
10.000 korona.
2. Vörösmarthy-utca burkolása 11.600 ko-
rona.
3. Zugó- és Csók-utcák burkolása 8400
korona.
4. Egyház-téren, Csokonai-kert és környé-
kének rendezése és burkolása 41.627 K. 83
fillér.
5. Utcai burkolatnak a létesítése, végleges
csatornabedmő áknához hosszalakítására 5000
korona.
6. Burkolatok fenntartásához 10.000 darab
18—18—18 cm.-res kockakő — 5400 korona.
7. Ugyancsak 15 ezer 18—18—15 cm.-res
fejke 5200 korona.
8. Kavicsos utak fenntartásához 600 köb-
méter zúzott kavics 7200 korona.
9. Ugyanoda 60 m. kötőkavics 660 K.
10. Jeztettk övek lerakására, kavics és ho-
mok beszállításokra, terítés, hengerezés kavics-
lásokra és kisebb burkolások — 24.600 kor-
50 fillér.

Ezek az utcák és terek, amelyek burkolási
programját a tanács mai ülésén elfogadta.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

minden kivitelben és mennyiségben
egeiönnyösebben szállit az

Országos Központi Hitelszövetkezet

kötelékébe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek

Beszerező és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körut 36.
Szállítási telepek:
Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Modern négy-szobás
utcai lakás
villanyvilágítással és vízvezetékekkel
**augusztus hó 1-től
KIADÓ.**

Értekezhetni itt a szerkesztőségben,
vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Wer-
bóczy-utca (iparkamara-palota.)

Makulatur papiros olcsón kap-
ható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Szőnyegek, Paplanok, Fügönyök, ágy-, asztalterítők és Flanel takarók gyárosa.

HIREK.

Hivatalos eskü. Debreczen szab. kir. város tanácsának mai napon, Kovács József polgármester elnöksége alatt tartott ülésén Szabó Etek tb. tanácsnok és Tyroler Oszkár dr. tb. ügyész, akik a legutóbbi rendkívüli városi közgyűlés alkalmával lettek a főispán által ki-nevezve, a hivatalos esküt letették.

Az egyetem építési bizottság értekezlete. A debreczeni egyetem építési bizottsága folyó hó 9-én délelőtt 9 órakor Tóth Lajos miniszteri tanácsos elnökségével értekezletet tart, a melyre Mandelj Gyuja dr. jogakadémia tanár, Mészáros Károly dr. miniszteri titkár, budapesti lakosok, továbbá Kovács József polgármester, Tóth Emőly dr. tanácsnok és Borsos József h. főmérnök, valamint a külső tagok: Kenézy Gyuja dr., Bajtázár Dezső dr., Degenfeld József gróf és Dicsőf. József meghívón lettek értesítve.

A kép- és szoborkiállítás megnyitása. A kép- és szoborkiállítás Debreczen város Piacz-utcai új bérpajotájában délelőtt 9 órakor megnyitott.

A szegénység bizottság ülése. A szegénység bizottság június hó 7-ik napján, szombaton délután 3 órakor a városháza 22. számú hivatalos helyiségében ülést tart, amelynek tárgyai: Segélyezések, jelentések és más folyó ügyek.

A főgimnázium internátus homlokzata. Degenfeld József gróf egyházközségi főgondnok arra kérte a várost, hogy a most készülő főgimnáziumi internátusnak a Gönczy-utca-ra néző részén egy díszes homlokzat építessék rajából engedje meg, hogy egy méter husz centiméterrel előbbre jöjjön a fal. A tanács a mai ülésen úgy határozott, miszerint arra való tekintettel, hogy az utca itt amugy is nagyon keskeny, csupán 30 centiméter kiugrással engedi meg az utcából a díszhomlokzat építését.

Gazdasági szakkönyvek adományozása. A hajdúvármegyei gazdasági egyesület kérelmére a földművelésügyi miniszter 4400 darab gazdasági szakkönyvet adományozott, amelyek most érkeztek meg. A könyvek a gazdasági ágak különféle nemeivel foglalkoznak, részletes és hasznos utmutatást adnak. Ezek a könyvek a vármegyei gazdasági egyesület tagjai között fognak szétosztatni.

Közvizsgák az iparostanonciskolában. Az iparostanonciskola közvizsgáinak rendje megállapított, megkezdődnek folyó hó 15-én, vasárnap és tart 21-én délelőttig. Június hó 16., 17. és 18. napjain d. e. 9-től 11 óráig a női iparostanonciskola növendékeinek, délután pedig mindennap a különböző szakcsoportok közismereti szak- és rajvizsgái tartanak meg.

Agyonlőtte a fiát. Heőcsabán (Gömör) idősebb Molnár Sámuel agyonlőtte a fiát, a ki iszákos és garázda természetű ember volt, a családja éjjandó rettenésben élt között. A minap meghalt az anyósa, a részeg ember berontott a halottas szobába, a holttestet az udvar mögött folyó Szinva partjához vonaszolta és a vízbe akarta dobni. Ebben azon-ban apja megakadályozta. Erre a fiu torkon-ragadta az öregot és fojtogatni kezdte. Az öreg Molnár látta, hogy élete veszélyben forog és pisztolyát esztőtte. A golyó szíven találta a fiut, aki másnapra meghalt. Az öreg Molnárt letartóztatták.

Szállások a katonaság részére. A hajdúvármegyei gazdasági egyesület felhívja tag-jait, hogy a katonaság részére szállítandó, — Debreczen és Nagyvárad állomásokra 7700 mm. széna, 5000 m.m. ajomszalma, 8000 m. ágy-szalma, 1300 mm. ásványszén, 350 mm. kokszi, 1100 mm. tüzfű, 2120 m. rozs és 10250 m. zab szállításban vegyenek részt. Szállítási határidő 1913. év szeptember hó 1-től 1914. év augusztus hó 31-ig, illetve 1913. év novembere 1-napjától október hó 31-ig. A szállításra vonatkozó ajánlatok ezen év június hó 18-ig adandók be. A részletes föltételek a vármegyei gazdasági egyesület titkárságánál délelőtt 9—12 óráig a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kirándulók figyelmébe. Minthogy a vasuti menetrend a Debreczen—nagyvárad vonalra nézve tév sen van közölve, tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy Debreczenből minden vasár- és ünnepnapon reggel 7 óra 50 perckor indul egy vegyes vonat a **Konyári Sótóra**, mely onnan este 8 óra 26 perckor indul vissza Debreczenbe. Egyben kérjük ugyane lapban közölt külön hirdetésünk elolvasását. Konyári sótó fürdő igazgatósága.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

A politika eseményei.

Lukács a királynál. Más félórás kihallgatás. Lukács egyelőre még marad. A bécsi sajtó és a kardaffér. Lovagias ügy.

— június 5.

A miniszterelnök, ak-nél szörnyűbben és csufosabban még nem bukott államférfiu, ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a király előtt. Egy év óta megérett a távozásra, egy év óta vergődik rehetetlenül, de a formájis lemondást egy megbélyegző bírói ítélet nélkül nem lehetett kiszorítani bejőle. S most is, lesújtva, összezuzottan, kétségbeesett erőlködést visz végbe, hogy legalább a rendszeret fenntart-hassa. Sem ő, sem pedig pártja nem akarja még mindig bejárnai a végleges megsemmisü-lést, amely pedig föjtartózhatahanul közeledik. Egyebekben a politikai válság mai ese-ményeiről a «Debreczen» a következő híreket kapta:

Lukács a királynál.

Bécs, jun. 5. (Saját tud. táv.) Lukács László miniszterelnököt ma délelőtt 10 órakor fogadta magánkihallgatáson a király. A kihallgatás kö-zel másfél óráig tartott, amellyen Lukács be-jentette a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta és egyben az új kor-mány megajakulásáig az ideiglenes vezetéssel ugyanancsak őt bizta meg. Lukács egyelőre még Bécsben marad, ahol Hazai Samu báró hon-védelemi miniszter, Tisza István gróf házelnök és Jósika Samu br., mint a főrendiház el-nöke, szintén jenni vannak s kihallgatásra vár-nak.

A bécsi sajtó.

Bécs, jun. 5. (Saját tud. táv.) Az itteni sajtóban és katonai körökben élénk megbot-ráncozással tárgyadják a magyar parlamentben tegnap lezajlott kardaffér. Egyértelműen elár-lik Gerő Vilmos századost és a legszigorubb vizsgálat megindítását hangoztatják.

Lovagias ügy.

Budapest, jun. 5. (Saját tud. táv.) Héder-váry Lehel képviselő ma egy nyilatkozatot adott ki a tegnapi parlamenti kardafférra vo-natkozólag. Kijelenti, hogy két megbízott ke-zébe helyezte az ügy elintézését. Hír szerint az ellenzék semmi szín alatt nem fogja meg-ergetni Héderváry Lehelnek, hogy lovagias uton intézze el ezt az ügyet, amelyet bűn-tető uton kell megtorolni.

Vizsgálat a Gerő-ügyben.

Bécs, jun. 5. (Saját tud. táv.) A tegnapi parlamenti véres botrány hatása alatt hiva-talos vizsgálatot rendeltek el Gerő százados ellen. A vizsgálat vezetésével Hoffburger tá-borack, hadbíró bizták meg.

Leleplezések.

Budapest, június 5. (Saját tud. táv.) Gerő Vilmosról, a parlamenti őrség századosáról a lapok ma leleplezéseket közölnek. E közlé-sek szerint Gerő mint teljesen eladósodott és zülött magánéletű tiszt több ízben volt azon a ponton, hogy a hadseregből távoznia kell. Legutóbb Székesfehérváron szolgált s innen került Tisza István gróf protekciója folytán a parlamenti őrséghez.

A Redl-ügy.

Bécs, jun. 5. (Saját tud. táv.) A Redl-ügy-ből kifolyólag meginterpellált Georgi osztrák honvédelemi miniszter ma nyilatkozott a Reichs-raiban. Kijelenti, hogy nem igaz, mintha a vizsgálat kerüése végett felsőbb parancsra az öngyilkosságba kergettek volna Redl ezredest és sok szó fér ahhoz is, vajjon tényleg oly fon-tos katonai titkokat adott volna-e el Oroszor-szágnak, mint ahogy azt a monarchia lapjai hangoztatják.

Tüntetés Vázsonyi mel'ett.

Budapest, jun. 5. (Saját tud. táv.) Az egye-sült eljenzék és a szociáldemokrata párt ma este nagy felvonulásra készül Vázsonyi Vilmos tiszlejtére.

Gyilkol a hőség.

Berlin, jun. 5. (Saját tud. táv.) Ideérkezett jelentések szerint Németországban napok óta borzajmas hőség uralkodik, amelynek eddig is több száz eldozata van.

Koncz fészt és vegyileg tisztit mindennemű ruhát, valamint csipke- és szövet függönyöket kifogástalanul.
DEBRECZEN.
Főüzlet: Fiók-üzlet:
Arany János-u. 10. Bathányi-u. 2. sz.
TELEFON: 701.

Közgazdaság. Ingatlanok forgalma

Kónya Lajos veszi Kerekes Péter és neje Hegedűs Mária-tól balmazújvárosi szántó-földet 2000 koronáért.
 Kónya Sándor veszi Kerekes Péter és neje Hegedűs Mária-tól balmazújvárosi szántó-földet 2000 koronáért.
 Kónya István veszi Kerekes Péter és neje Hegedűs Mária-tól balmazújvárosi szántó-földet 2000 koronáért.
 Szabó Péter és neje Nagy Juliánna veszi Burai Istvántól balmazújvárosi házat 1000 koronáért.
 Szanka Gábor és neje Kun Zsuzsánna veszi Vágner Péterné Szarvas Juliánától balmazújvárosi szántó-földet 4400 koronáért.
 Plavics József és neje Ecsedi Juliánna veszi Rózsa István és neje Kovács Mária-tól balmazújvárosi házat 2050 koronáért.

CSARNOK Hermione.

Regény.
Irtta Thulmon Jozéfa.

„Ha egykor országunkba jönne ön Camilló, kezdé egy Regina'd kíséretbeli, Alfonso kedvencéhez — értem ily alkalommal, mint én jelenleg ide jövök, úgy miként már több ízben mondtam önnek, nagy különbséget fogna találni a mi hazánk és e kies tartomány közt.”
 „Ugy vélem, jövő nyáron szándékozik királyuk Regina'd ő felségének eme barátságos látogatását viszonzni”, — felelt amaz.
 „Szegénységünket, e fényes fogadtatást méltóképp viszonzhatni, mi csak szíves igyekezettel pótolhatjuk.”
 „Királyunk sohasem tudja magát eléggé szívesnek mutatni feleséges vendége iránt”, jegyzé meg Camilló.
 „Nem hiszem, — szólt közbe egy harmadik — hogy létezne hatalom vagy gonoszság, mely e szép baráti szövetséget fölbontalná.”
 E szóváltásnak a keleti fényűzés minden pompájával elárasztott, márványoszlopatu trónterem megnyitása vetett véget, hova nemsokára belépett a vendég király, Alfonso és Hermione kíséretében.
 „A pástör már hét izbeni változását számítá a holdnak, — kezdé Regina'd — mióta trónunkat üresen hagyánk s éppen annyi időt igényelne, míg felségteknek e szíves fogadtatást méltóképpen megköszönhetném, ez okból minden szokásos hálaítkodást kevés őszinte szóba foglalva, nyilvánítom felségteknek ezennel legszívesebb köszönetemet a tapasztalt vendégszeretetért.
 „Hagyja ezt feleséged későbbre s majd csak akkor fizessen midőn távozni fon, — mond Alfonso.
 „Az holnap léssen, drága barátom, — erősíté amaz. Rossz előérzetek kint vannak talán hosszas távollétem alatt ellenség háborgatá országom határait. De ha ez nem volna is, oly soká késtem már, hogy felségteket csak untathatja jelenlétem.”
 „Addig maradjon feleséged nálunk, míg jelenléte untat bennünket, úgy nem hiszem, hogy e században lássa bírodalma szeretett királyát, — kezdé színlent nyájskú dással Alfonso. Tréfán kívül, drága barátom, legalább még csak egy hetig boldogíson becses társaságával.”
 „Nem késhetem tovább, — felelt Regina'd, mennem kell.”
 „Tehát eloszlik magunk közt a kívánt időt.”

Igazgató-szerkesztő.
RÁCZ-RÓRAY KÁROLY.

Walla József

Czementáru-gyár Részvénytársaság.
 Mozaiklap-, műkő- és cementáru gyár
 Beton, vasbeton és burkoló építési vállalat
 Iroda kizárólag:
BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.
 Alapított 1878. évben.
TELEFON 59-90. és 141-99.

„Huzott drótszállal,
 kb. 75% áram megtakarítás
Törhetetlen!
 Magyar
Siemens - Schuckert - Művek
 Budapest, VI. Teréz-körut 36“

Kapható:
Molnár Testvérek-nél.
DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Fürdőmegnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a volt Telegy-féle jelenleg

„Diana“ fürdőm

(a vasutal szemben)
 megnyílt, és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség igényeit kielégíthetem, amiről a közönség meggyőződését kérem.

Tisztelettel
Kabai József
 fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.
 Kádfürdő 1 korona 30 fillér.
 Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.
 Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.
Füzetjegy ára 7. korona,

tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,
VII., Ráóczy-ut 42. szám.
 teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.
Kávéház a házban.
 Szíves pártfogást kér a tulajdo
 Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

Legjobb szőpítőszor! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
 Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.
 Csodás, gyors és biztos hatás.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására legkittünb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható
Földes-féle

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Bona világhírű arkenőes eltávoit szeplőt, májfoltot, pattanást, mi essert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahnpasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDÉS KELEMEN gyógyszerész, ARAD.
 Főraktár Debreczenben: Balassa Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Makalewics József, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baross Zeigmond [Hajduszentpéteri] Bressy Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy Debreczen—De-rocske—Nagyvárad vonalközpontján levő

Konyári Sóstó Gyógyfürdőt

Május 1-én, Áldozóesütörtökön ünnepélyesen megnyitottuk.

Köztudomásu hogy eme szakemberek által századok óta női bajok, köszvényes, csuzos görvély és bulyakór s aranyeres bántalmak s bőrbetegségekről első helyen ajánlott hazai fürdő, páratlan olcsó, pedig ma már a kényebb igényeket is kielégíti. Van vasuti megállója a telepen naponta vasár és ünnepnapokon négy vonattal, harmadik vendégszoba, beton alapzattal ellátott marványcement és fakádas fürdőszobái, közös fürdő szórakozásokra, fedett kuglizó, csolnakázó, teniszpálya, gyógyterembe biliárd s több uiságok, szépen parkirozott és befásított séta s pihenő helyek, van kittün magyar és francia konyhája, hűsítő italok, mindenütt pedána tisztaság, cigányzene, egyszerű levelek s lapok feladatnak. Távirida Bajonta Biharm. Fürdőorvos dr. Széll Kálmán. Igazgató Király István, ki a telepen állandóan kint lakik, a fürdő minden ügyében eljár és intézkedik.
Konyári sóstó fürdő tulajdonosai.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Lovélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.**
Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki apró hirdetés díja levélgyekben is belékelhető

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Ha venni vagy eladni akar, ha munkát, vagy lakást keres, ha pénzre, vagy bármire van szüksége csak a „Debrecezen” apróhirdetési rovatában hirdessen.

Levelezés.

Hajnal Gyula urnak levelei vannak kiadóhivatalunkban. Sziveskedjék azokat átvenni.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Figyelem a sárgára festett kirakatra
Egyház-tér 3 nagytemplom mellett, ajánlom nagyválasztéku előnyomdát, jöszintartó himző és kötőpamutok, himzéseket a legszebben készítik, harisnya fejeles vállalata. Füstös Dezső vezereése mellett.

Pénztárnokknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánlkozok ügyes fiatal leány. Cim a kiadóban

Jó keresetre karszalagos utcal újságárusítók felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-utca 7. sz.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Egy vasúti, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. szám.

Elsőrendű huspiaczczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett szalámigyár, villamos és gázerőre hűtökészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szives ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

TELJES ELLÁTAST keresek, különoszobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igény-kről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnó” címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legelősebb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cim megtudható a Kiadóhivatalban délután 3-4 óra között.

Varrónó házakhoz ajánlkozok. Vidékre is elmegy. — Vigkedvű Mihály-utca 52 szám.

Kiadó szobák. Elegánsan burtozott, két egymásba nyíló, külön bejáratu emeleti szoba, akár egy, akár ket ur részére, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Egy okos fej

elsajátítja azon vivmányokat, melyekkel a fűszerművészet a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, kezi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és kecskákot lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emésztetőkévé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és eseső utóelédelt nyut.

Dr. Oetker vaníliapora a 12 csokoládé, tea, puding, tej, mártás és krém vaníliázására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanília-esőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. V. nyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Gutmann Testvérek
köszénbányái
Budapest, V. Béla-utca 6. sz.
Interurbán telefon: 33.

- Elsőrendű porosz** darab, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.
- Ostrau-dombraui** darab, kocka, dió és aknaszen.
- Ostrai mosott,** gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszen.
- Drenkovai szén,** ipari célokra, saját gőzöstünkkel szállítva.
- Ostrau-dombraui pirszen,** öntőde és szivógázmotor célokra.
- Ostrai-légszuszpirszen,** zöbafűtésre
- Ostrai-köszénbrikett,** 3 kilogramos darabokban, lokomobill és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasat- és hajóállomásra szállítva

Önálló képviselőt,

aki ügyes eladó is, keres nagyobb részvénytársaság versenynélküli gyártmány eladására magas jutalék mellett Csupán oly urak ajánlata vétetik figyelembe, akik már hasonló állásban hosszabb ideig működtek.

Német nyelvű ajánlatok **07990 Haasenstein & Vogler A.-G. Wien I.,** küldendők.

Tönkre tették a rossz pénzviszonyok

a vásárlási kedvet, miért is az alanti cég előnyös alkalmi árrival igyekszik azt megszerezni.

- Gyönyörű ujdonságok és az árákról az alantiek szolgáljanak tájékoztatásul:
- Madeira batistok . . . . . —90 fillértől
  - Francia Delainok . . . . . 1'10 "
  - Divatcsikos Blous selymek . . . 2 48 "
  - Tricotin selyem ernyők fekete és színes . . . . . 10' — "
  - Csipke blousok . . . . . 3' — "
  - Delain " . . . . . 2'50 "
  - Mosó " . . . . . 1'50 "
  - Mosó pongyolák . . . . . 4'80 "
  - Női ajour harisnyák minden szín — '96 "

Óriási választék férfi és női fehérneműekben, női muszlin és selyem harisnyák, fűzők, pongyolák, blousok, aljak, rövidárúk, bélések, pipere illatszerek, kézi táskák, vászon zsebkendő.

A gyermekruha ujdonságok megérkeztek. Vizsgái ruhákból gyönyörű választék.

Állandó alkalmi vétel!

REICHMANN

divatáruhaza

Royal-szállóval szemben. *Piac-utca 85. szám.

Lapkihordó asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban. Darabos-u. 7.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbanalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évszázadok óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés: a köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozatlan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérti

